

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 4 kwietnia 2014 r.

w sprawie ograniczenia obecności kadmu w środkach spożywczych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2014/193/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalającym najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych ⁽¹⁾ ustanowiono najwyższe dopuszczalne poziomy kadmu w szeregu środków spożywczych.
- (2) Panel naukowy ds. środków trujących w łańcuchu żywnościowym (panel Contam) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął w dniu 30 stycznia 2009 r. opinię dotyczącą występowania kadmu w żywności ⁽²⁾. W tej opinii EFSA ustalił nowe tolerowane tygodniowe pobranie (TWI) na poziomie 2,5 µg/kg masy ciała. W swoim oświadczeniu dotyczącym „Ponownej oceny tolerowanego tygodniowego pobrania kadmu ustalonego przez panel Contam w 2009 r.” ⁽³⁾ EFSA uwzględnił niedawną ocenę ryzyka przeprowadzoną przez Wspólny Komitet Ekspertów FAO/WHO ds. Dodatków do Żywności (JECFA) ⁽⁴⁾ i potwierdził TWI na poziomie 2,5 µg/kg masy ciała.
- (3) W opinii naukowej panel Contam stwierdził, że średni poziom narażenia z dietą w państwach europejskich jest bliski TWI na poziomie 2,5 µg/kg masy ciała lub nieznacznie przekracza tę wartość. W niektórych podgrupach populacji wspomniane TWI może być przekroczone około dwukrotnie. Panel Contam stwierdził ponadto, że choć nie jest prawdopodobne, by u osób narażonych na pobranie kadmu na wspomnianym poziomie wystąpiły niepożądane skutki w pracy nerek, to należy zmniejszyć narażenie na pobranie kadmu na poziomie populacji.
- (4) Zgodnie z opinią naukową panelu Contam grupy żywności, które w największym stopniu przyczyniają się do narażenia na pobranie z dietą kadmu, głównie ze względu na wysoki poziom ich spożycia, to: zboża i produkty zbożowe, warzywa, orzechy i jadalne nasiona roślin strączkowych, korzenie zawierające skrobię lub ziemniaki oraz mięso i produkty mięsne. Najwyższe stężenia kadmu wykryto w następujących artykułach żywnościowych: wodorosty morskie, ryby i żywność pochodzenia morskiego, czekolada i środki spożywcze do stosowania w diecie oraz grzyby, nasiona oleiste i podroby jadalne.
- (5) W 2001 r. ustalono najwyższe dopuszczalne poziomy kadmu w szeregu środków spożywczych, w tym w zbożach, warzywach, mięsie, rybach, żywności pochodzenia morskiego, podrobach i suplementach diety. Mając na uwadze ostatnie wnioski EFSA, uwzględniono nowe najwyższe dopuszczalne poziomy w żywności dla dzieci oraz wyrobach kakaowych i czekoladowych i oczekuje się, że poziomy te zostaną wkrótce przyjęte.
- (6) Ponadto w następstwie opinii naukowych panelu Contam na temat kadmu Komisja zbadała również możliwości zmniejszenia niektórych obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów kadmu w środkach spożywczych, które są głównym źródłem narażenia (np. zboża, warzywa, ziemniaki).
- (7) Komisja uważa, że natychmiastowe zmniejszenie najwyższych dopuszczalnych poziomów byłoby trudne do osiągnięcia. Obecność kadmu w środkach spożywczych nie jest jednolita, ale bardzo się zmienia w zależności od np. położenia geograficznego obszaru upraw (różne poziomy naturalnej obecności kadmu w glebie spowodowane jego różnym rozkładem w skorupie ziemskiej), dostępności kadmu z gleby (różny stopień przechodzenia z gleby do roślin w zależności od pH gleby i innych jej składników), różnych odmian roślin z różną charakterystyką

⁽¹⁾ Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5.

⁽²⁾ Dziennik EFSA (2009) 980, 1-139.

⁽³⁾ Dziennik EFSA (2011); 9(2):1975.

⁽⁴⁾ WHO Food Additives Series 64, 73. posiedzenie Wspólnego Komitetu Ekspertów FAO i WHO ds. Dodatków do Żywności (JECFA), Światowa Organizacja Zdrowia, Genewa, 2011 r.

akumulacji kadmu, ale również czynników antropogenicznych, takich jak rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych, nawozy naturalne lub fosforanowe, oraz innych czynników. Jeśli chodzi o obecność kadmu w nawozach fosforowych, której dotyczą trwające obecnie prace, Komisja zdaje sobie sprawę z potrzeby podjęcia działań zgodnie ze strategią ograniczania ryzyka stwarzanego przez kadm i tlenek kadmu, którą przyjęła w 2008 r. ⁽¹⁾.

- (8) Istnieją już metody ograniczania obecności kadmu w żywności, ale ich pełne wdrożenie przez rolników i podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze wymaga czasu. W niektórych przypadkach istniejące metody muszą być dostosowane do określonych upraw i obszarów geograficznych, w odniesieniu do których mają być stosowane, konieczne jest również lepsze informowanie o tych metodach rolników i zachęcanie do ich stosowania w celu ograniczenia zawartości kadmu w żywności w perspektywie średnio- lub długoterminowej. Jest zatem właściwe, aby państwa członkowskie podjęły niezbędne kroki w celu zapewnienia rolnikom informacji o dostępnych już metodach ograniczania zawartości kadmu i zachęcania do ich stosowania oraz w celu rozpoczęcia lub kontynuacji wdrażania tych metod w celu ograniczenia zawartości kadmu w żywności. W razie potrzeby należy prowadzić dalsze badania i analizy, aby uzupełnić ewentualne luki w wiedzy na temat tych metod.
- (9) Postępy dotyczące skutków zastosowanych środków należy regularnie monitorować i przekazywać Komisji. Dalsze dane na temat występowania kadmu należy gromadzić i regularnie przekazywać EFSA, aby umożliwić Komisji dokonanie ponownej oceny sytuacji do dnia 31 grudnia 2018 r. w celu podjęcia decyzji o zastosowaniu dalszych stosownych środków,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

- 1) Państwa członkowskie powinny zapewnić stopniowe wdrażanie przez rolników i podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze dostępnych środków zmniejszających ryzyko w celu ograniczenia zawartości kadmu w żywności, w szczególności w zbożach, warzywach i ziemniakach. Obejmuje to skuteczne sposoby informowania rolników i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze o znanych metodach ograniczania zawartości kadmu i zachęcania do ich stosowania.
- 2) Państwa członkowskie powinny zapewnić przeprowadzenie badań lub analiz w celu uzupełnienia wiedzy umożliwiającej identyfikację właściwych środków zmniejszających ryzyko, wiedza taka jest niezbędna np. w odniesieniu do niektórych upraw lub określonego obszaru geograficznego.
- 3) Państwa członkowskie powinny regularnie monitorować postępy we wdrażaniu środków zmniejszających ryzyko poprzez gromadzenie danych dotyczących występowania kadmu w żywności. Państwa członkowskie powinny zapewnić:
 1. regularne przekazywanie EFSA wyników analiz w celu wprowadzenia ich do jednej bazy danych; oraz
 2. przekazanie Komisji Europejskiej sprawozdania z postępów we wdrażaniu niniejszego zalecenia w grudniu 2015 r. oraz sprawozdania końcowego najpóźniej w lutym 2018 r. W sprawozdaniach tych szczególną uwagę należy zwrócić na poziomy kadmu zbliżone do najwyższych dopuszczalnych poziomów lub je przekraczające.
- 4) Pobieranie próbek i analizy należy przeprowadzać zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 333/2007 z dnia 28 marca 2007 r. ustanawiającym metody pobierania próbek i metody analiz do celów urzędowej kontroli poziomów ołowiu, kadmu, rtęci, cyny nieorganicznej, 3-MCPD i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w środkach spożywczych ⁽²⁾.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
Tonio BORG
Członek Komisji

⁽¹⁾ Komunikat Komisji w sprawie wyników analizy ryzyka i strategii ograniczania ryzyka stwarzanego przez następujące substancje: kadm i tlenek kadmu (Dz.U. C 149 z 14.6.2008, s. 6).

⁽²⁾ Dz.U. L 88 z 29.3.2007, s. 29.